

Utrecht, december 2022

Tweede Kamer der Staten-Generaal Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport t.a.v. dhr. M. Esmeijer
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Geachte leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Op 8 december behandelt u het onderwerp leefstijlpreventie. In de beleidsagenda van de begroting VWS wordt preventie zelfs als belangrijkste manier genoemd om de zorgvraag terug te dringen. NVM-mondhygiënist onderschrijft de ambitie van het kabinet op het vlak van preventie en ziet hier kansen voor de preventieve mondzorg. Maar die moeten nu wel verzilverd worden, als we ernaar streven om de mondzorg op een hoog kwaliteitsniveau te houden. De kwaliteit van mondzorg staat onder druk. Hoog tijd voor een samenhangende aanpak, visie en financiering. NVM-mondhygiënist pleit voor:

- **Investeer in preventieve mondzorg van jongs af aan!**
- **Breng een samenhang in preventieve mondzorg tussen de verschillende domeinen.**
- **Preventieve mondzorg moet door flankerend beleid ondersteund worden.**

Een gezonde mond is onderdeel van een gezond lichaam. Te lang is de mondzorg gezien als een apart onderdeel in de gezondheidszorg. Dat is niet zo. NVM-mondhygiënist ziet het als haar maatschappelijke opdracht om de preventieve mondzorg voor iedereen toegankelijk te houden. Recent heeft de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) een resolutie over het belang van de (preventieve) mondzorg en de samenhang met de gezondheidszorg in het algemeen en andere beleidsdomeinen uitgebracht.¹ *The six guiding principles of the global strategy on oral health are: a public health approach to oral health, integration of oral health in primary health care, innovative workforce models to respond to population needs for oral health, people-centred oral health care and tailored oral health interventions across the life course and optimizing digital technologies for oral health.*

We roepen de Tweede Kamer op om de regering stappen te laten zetten op het gebied van preventieve mondzorg:

Investeer in preventieve mondzorg van jongs af aan!

‘Jong geleerd, oud gedaan’ gaat zeker op voor de preventieve mondzorg. NVM-mondhygiënist ziet nog steeds dat Nederland vooroploopt in goede mondzorg dankzij de hoge kwaliteit van mondzorgverleners en een goede start van alle kinderen onder de achttien door de vergoeding van mondzorg in de basisverzekering. Maar er is meer nodig

¹ <https://www.who.int/news/item/27-05-2021-world-health-assembly-resolution-paves-the-way-for-better-oral-health-care>:

om dit in stand te houden, want het aantal zorgmijders onder de achttien neemt toe² en veertig procent van de vijfjarige kinderen heeft gaatjes in het melkgebit³. Dat vergt een ingrijpende gedragsverandering van ouders én kinderen onder de twaalf, en bij de jeugd tot achttien jaar.

Belangrijk is dat de preventieve mondzorg aansluit op de Jeugdgezondheidszorg (JGZ). De JGZ heeft regelmatig contactmomenten met kinderen via het consultatiebureau, de schoolarts en andere hulpverleners. Een goede samenwerking tussen de JGZ en de preventieve mondzorg kan ervoor zorgen dat de gebitten van de kinderen gezond blijven. Dat begint bij de kinderen van nul tot vier jaar, die onder de controle van de consultatiebureaus vallen. Het voorstel van het ministerie van VWS om mondhygiënist kinderen en ouders gezond mondzorg- en eetgedrag op het consultatiebureau aan te leren voordat ongezond gedrag ontstaat, past uitstekend in de preventieve mondzorg die mondhygiënisten voorstaan. Belangrijk is dat een gesprek met ouders en kinderen door een hbo-geschoolde mondhygiënist wordt gedaan die een eerste diagnose kan stellen, goede adviezen kan geven en gericht kan doorverwijzen naar verdere behandeling door een mondzorgspecialist. Hiermee begint de investering in een mondgezonde generatie, en dat is hard nodig.

Breng een samenhang in preventieve mondzorg tussen de verschillende domeinen

NVM-mondhygiënist ziet dat een tweedeling in de mondzorg dreigt. Armoede wordt weer zichtbaar door een slecht gebit. We zien dat mensen met een laag inkomen en geen aanvullende verzekering de mondzorg mijden, zoals een recent onderzoek van CBS aantoonde.⁴ Recente schattingen komen uit op anderhalf miljoen Nederlanders die geen geld hebben om naar een mondzorgverlener te gaan.⁵ NVM-mondhygiënist pleit voor een visie die niet alleen de diverse zorgdomeinen en de onderliggende financiering met elkaar verbindt, maar ook de relatie tussen de zorg en het sociale domein versterkt.

Mondhygiënist zien immers steeds meer dat zorgmijding en slechte gebitten een nauwe samenhang hebben met de dalende koopkracht en oplopende armoede bij gezinnen met lagere en middeninkomens. Maar ook kinderen, die door de basisverzekering kosteloos recht hebben op mondzorg, mijden steeds meer de reguliere zorg door armoede en ongezonde keuzes van ouders. De keuze voor gezond voedsel en een regelmatig eetpatroon is voor veel kinderen van ouders met een laag inkomen niet (meer) vanzelfsprekend. Dit is een duidelijk voorbeeld dat armoede onder kinderen goede preventieve mondzorg in de weg staat. Hier is samenhangend beleid tussen armoedebestrijding en een goede mondzorg op landelijk, regionaal en gemeentelijk niveau nodig. Ook hier is de verbinding tussen preventieve mondzorg en de publieke gezondheid cruciaal.

Preventieve mondzorg moet door flankerend beleid ondersteund worden

Het succes van preventie staat en valt met het juiste flankerend beleid. Kinderen en ouders worden dagelijks verleid op sociale media, via reclame in bioscopen en het productplacement bij winkels om te kiezen voor ongezond eten en drinken vol met

² <https://www.cz.nl/over-cz/nieuws/cz-stuurt-brief-aan-ouders-van-kinderen-die-niet-naar-de-tandarts-gaan>

³ TNO-onderzoek "Kies voor tanden" (2011)

⁴ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/47/met-lager-inkomen-slechtere-mondgezondheid-en-minder-naar-tandarts>.

⁵ <https://dokersvandewereld.org/campagnes/mondzorg/>

verslavende suikers en vetten. De **Monitor Kindermarketing voor Voedingsproducten 2021**⁶ laat duidelijk zien dat als hier geen maatregelen op het gebied van wetgeving worden genomen het dweilen met de kraan open is. NVM-mondhygiënist pleit voor een versnelde invoering van de suikertaks, niet alleen op frisdranken, maar ook op snoep en ongezonde etenswaren en een verbod op promotie, in welke vorm dan ook, naar kinderen tot twaalf jaar van ongezond eten en drinken. Zonder deze maatregelen blijft de combinatie tussen vroegtijdige obesitas en een slecht gebit bij de jeugd een steeds frequenter voorkomend fenomeen.

NVM-mondhygiënist draagt al jaren bij aan het bewustzijn en belang van preventieve mondzorg via publiekscampagnes gericht op het grote publiek.⁷ Onze leden zien het maatschappelijk belang hiervan en financieren deze publiekscampagnes grotendeels via de contributie, maar het zou nog beter zijn als de overheid hierin ook investeert. Gedragsverandering bij ouders en kinderen komt niet vanzelf, en de voedselindustrie heeft diepe zakken voor promotie van ongezond gedrag.

Tot slot

NVM-mondhygiënist zal zich de komende tijd blijven inzetten in nauwe samenwerking met alle partijen die zich hardmaken voor preventieve en optimale mondzorg. Wij hebben een duidelijke visie op de toekomst van de preventieve mondzorg en een actieplan hiervoor; nu is de overheid aan zet.

Uiteraard is NVM-mondhygiënist bereid om deze brief verder toe lichten.

Hoogachtend,

Manon van Splunter-Schneider

Voorzitter NVM-mondhygiënist

⁶ https://www.tweedekamer.nl/debat_en_vergadering/commissievergaderingen/details?id=2022A05105

⁷ <https://www.persberichten.nl/home/detail/e366fa7a-a1f1-48f9-a2d0-b18b29b0d1d3/title/nvm-mondhygienisten-vraagt-aandacht-voor-gezonde-mond-tijdens-de-week-van-de-mondhygienist>